TISZTELETPÉLDÁNY

Féláru szelvényes előadások a Vigszinházban és Urániában

PÉNTEK, 1933 AUGUSZTUS 18. XXXI. ÉVFOLYAM 186. SZÁM. 10 FILLÉR

debreceni

független Ujság

politikai napilap

Közbeszólás

A kis magocska kikelt, a fa csodásnál csodásabb gyorsasággal növekedik, már lombosodik és lombjai közt édes, mosolygó, értékes gyümölcsök igérkeznek. Alig néhány hete, hogy a Tiszántuli Ipari Vásár gondolatát a megvalósulás földjébe elvetette néhány lelkes, bizakodó ember és a gondolat gyökeret vert és a beteljesüléssel biztat. A gondolatot örömmel, lelkesedéssel ragadta meg mindenki és ma már nemcsak lehet, de kell is hinnie mindenkinek, hogy a Tiszántuli Ipari Vásár nemcsak meg lesz, hanem olyan sikerrel lesz meg, amely dicsőséget hoz a debreceni iparosságnak. Sőt hinnünk kell azt is, hogy nemcsak dicsőséget, hanem anyagi sikert is hoz, amelyben természetszerüen osztozni fog az arra annyira rászorult debreceni kereskedelem is. De dicsőségen és anyagi sikereken felül óriási jelentőségét, erkölcsi értékét abban látjuk a Tiszántuli Ipari Vásárnak, hogy hangos, [illegible]nk, igaz b[illegible]nyiséka annak, hogy minden gyilkos körülménynek, a legnehezebb gazdasági helyzetnek ellenére a debreceni iparosságban van életerő és élniakarás. Az energiáknak ez a meglétele és készenléte jelenti pedig a lehetőségét az uj, jobb, szebb életnek, amelyben lehet, kell és érdemes dolgozni, a cérnát a tűbe fűzni, a kalapácsot, fürészt, gyalut, az árt és az ipari alkotás ezer eszközét kézbe venni, érdemes verejtékezni reggeltől estig, hogy a tétlen nap helyett fárasztó, de munkás órák után a gondtalan pihenésre hajtsa fejét az iparos párnáira, amelyek nincsenek lefoglalva és amelyekért holnap nem jön a végrehajtó.

A biztató dicsőség, az anyagi siker és az élet mellett való bizonyságtétel adják meg az értéket a Tiszántuli Ipari Vásárnak, amelynek legszebb eredményeiben éppen ezekért kell hinnünk.

* * *

Bácsalmáson araté-ünnepségeket tartott a Bleyer Jakab vezetése alatt álló német kisebbség és ezen ismét hangsulyozták, hogy a német kisebbség jogait tiszteletben kell tartani. Bleyer Jakab magyarázta, hogy méltatlanul vádolták meg őt, miután nem hazaárulást követett el, hanem ő is csak ezt követelte. Nos, minősiteni nem vagyunk hajlandók, ellenben felvetjük azt a kérdést, hogy helyes-e követelni a német kisebbség jogainak tiszteletben tartását, amikor ezeket a jogokat önmagától tiszteletben tartja a nemzet?

* * *

A Bleyer-ügyet ezzel elintézvén, kellemetlenebbül lep meg bennünket a Független Kisgazdapárt néhány tagjának olyan, ezen az ünnepen elkövetett szónoklata, amelyből német külpolitikai közeledés követelését lehet kimagyarázni. Ha a kisgazda urak nem tudnák: kiélezett harc folyik a magyar gazda terményeinek egyetlen hálás piaca, Ausztria és a között a Németország között, amely a magyar mezőgazdasági termények egész sorát zárta ki piacáról vámemeléseivel, amely sokkal nagyelkübben bánik például a holland mezőgazdasággal, mint mivelünk. Elmellőzve minden egyéb külpolitikai nemzeti érdeket, amely a német orientáció ellen szól: szabad-e gazdának azt a hitet kelteni, hogy itt Ausztria-ellenes a magyar földmives?

A vásártéren lelőtt egy rendőr egy garázda vásári kikiáltót

Grünbaum Jenő 32 éves kikiáltó részegen összeszólalkozott Katona Imre rendőrfőtörzsőrmesterrel, akit hátulról megrugott, dulakodni kezdett vele, a kardját kirántotta, fülébe harapott s miután a rendőr önvédelemből karonlőtte, tovább is támadott, ugy hogy Katona kényszerüségből mellbelőtte a rabiátus embert

Véres esemény zajlott le csütörtökön este a Nyugati uccán. Egy rendőr két lövéssel sulyosan megsebesitett egy vásári fényképészt, aki megtámadta.

Katona Imre rendőrfőtörzsőrmester teljesitett szolgálatot csütörtökön este a Hatvan ucca és a Nyugati ucca kereszteződésénél. Erre jött szekerével Grünbaum Jenő tótkomlósi 32 éves fényképész, aki a nagyvásárra érkezett Debrecenbe. Szekerén haladt s arra volt felrakva a ponyvasátor, ami a vásártéren volt azelőtt felállitva.

Grünbaumnak valamilyen összeszólalkozása támadt a rendőrfőtörzsőrmesterrel, aki erre igazoltatni akarta. Grünbaum ellenszegült, majd nekiugrott Katona Imrének és beleharapott a fülébe. A rendőr ekkor előrántotta a kardját, de a következő pillanatban a fényképész már ki is csavarta a fegyvert a kezéből.

A helyzet veszedelmessé vált, mire Katona Imre kihúzta revolverét és

belelőtt támadójába.

Az első lövés után azonban Grünbaum tovább támadott, mire

a rendőr még egyszer belelőtt.

Ez a lövés már sulyosabb volt, a golyó a fényképész mellébe fúródott s Grünbaum eszméletlenül esett össze.

Ekkorára már hatalmas tömeg verődött egybe, megérkeztek a közeli rendőrőrszemek is, akik elsősorban leigazoltatták azt a két férfit, akivel Grünbaum Jenő együtt tartózkodott a szénavásártéren, majd mindkettőt előállitották a kapitányságra. Pár perc mulva megérkezett a mentőautó is, amely az eszméletlenül fekvő Grünbaumot kiszállitotta a sebészeti klinikára.

A véres incidens után Katona Imre rendőrfőtörzsőrmester bement a rendőrségre és ugyanitt megjelentek az eset közeli és távoli tanui is. Dr. Elek Ferenc rendőrfogalmazó a központi ügyeleten nyomban megkezdte a kihallgatásokat, melyek az éjfélutáni órákig tartottak.

Katona Imre és Grünbaum Jenő összetüzésének csak egyetlen komoly koronatanuja van, Máthé Sándor géplakatos, halápi lakos, aki a következőkben mondta el a véres incidens lefolyását:

— A Hatvan és Vendég ucca sarkán állt Grünbaum szekere. Ehez tartott Katona Imre rendőrfőtörzsőrmester és Grünbaum Jenő, aki

hirtelen a rendőr mögé került és őt hátulról teljes erejéből megrugta.

A rendőr a váratlan támadás után be akarta kisérni Grünbaumot, de ez nem engedelmeskedett és

dulakodni kezdett a rendőrrel.

A dulakodás közben Grünbaum került a földre és itt elterült. Hirtelen azonban Grünbaum felugrott, ismét nekiment a rendőrnek, akinek kardját kirántotta. A rendőr pillanatnyilag meglepődve állt Grünbaummal szemben, de ez

elhajitva a kardot, ujból nekiugrott a rendőrnek és a fülébe harapott.

A rendőr átlátva a helyzet komolyságát, erélyesen figyelmeztette Grünbaumot, majd amikor ez

a figyelmeztetés ellenére is fenyegető magatartást tanusitott, előrántotta revolverét és közelről Grünbaum karjába lőtt.

A lövés eldördülése után Katona Imre hátraugrott, mert ujabb támadástól félt, de Grünbaum kitárt karral farkasszemet nézve állt meg a rendőr előtt és orditani kezdett:

— **Ide lőjél, ugyis meg akarok halni!**

A következő pillanatban Grünbaum már megrohanta a rendőrt és ujabb dulakodás kezdődött.

Katona Imre kezében szorongatva a revolvert, dulakodás közben közvetlen közelről Grünbaum mellének lőtt, aki erre összeesett.

Ekkor már többen futottak a lövés irányába és Grünbaumot a földre fektették.

Máthé Sándor, az eset szemtanuja, szaladt az egyik közeli üzletbe és telefonált a mentőknek, akik Grünbaumot kiszállitották a sebészeti klinikára.

Grünbaum Jenő három éven keresztül Debrecenben lakott és csak nemrégen költözött el Tótkomlósra, ahol felesége volt. Jelenlegi foglalkozása vásári kikiáltó és Müller István kisteleki fényképésznél van alkalmazásban. Müller István mint gyorsfényképész járja a vásárokat s igy dolgozott vasárnap és hétfőn a debreceni nagyvásárban is, ahonnan Máriapócsra mentek és szerdán este tértek vissza Debrecenbe Szegedi Iván kocsijával. Csütörtök estére tervezték Grünbaumék az indulást. Már délután sok baja volt Grünbaumnak a rendőrrel, aki figyelmeztette, hogy a szekérrel nem szabad a vásártéren tanyázni. Grünbaum molesztálásnak vette a rendőr figyelmeztetését és a különben is ittas ember — többször megfordult az egyik közeli korcsmában — állandóan ingerlékenyen válaszolt. Estefele elment fényképészeti cikkekért és ezekkel megrakodva jelentette gazdájának, Müller Istvánnak, hogy indulhatnak. Az indulást a lovak etetése és itatása késleltette és ez volt Grünbaum veszte. Katona Imre ugyanis figyelmeztette Grünbaumot, hogy az uccai kutnál nem szabad itatni. Grünbaum hetykén válaszolt, mire a rendőr iga-

zoltatni akarta.

— Ha kiváncsi, menjen a szekérhez, ott van a tábla, leolvashatja a nevemet — mondta Grünbaum a rendőrnek.

Ekkor indultak a szekér felé és Grünbaum hátulról megrugta a rendőrt, ami elindította a véres események sorozatát.

A rendőrség a kihallgatásokkal a maga részéről befejezte a vizsgálatot, de a továbbiak során még egyes részletek tisztázására lesz szükség, hogy Katona Imre jogosan használta-e fegyverét.

Lapzárta előtt érdeklődtünk a sebészeti klinikán Grünbaum Jenő állapota felől. Megtudtuk, hogy

Grünbaum eszméletlenül fekszik ugyan, de ebben nagy szerepet játszik részegsége is.

Különben állapotát sulyosnak, de nem életveszélyesnek tartják.

A Független Kisgazdapárt hivatalos hetilapjának szerkesztője fantasztikus merészséggel 20,000 pengőre megzsarolta az Ibuszt

Trettina szerkesztő visszaélt Turchányi Egon képviselő nevével s azt ígérte, hogy a képviselő nem bolygatja tovább a parlamentben az Ibusz visszás ügyeit, ha ő megkapja a pénzt — Maga Turchányi leplezte le a zsarolást — A kisgazdapárt minden összeköttetést megszakított Trettinával és lapjával

Budapest, augusztus 17. A politikai élet kánikula szélcsendjét felzavarta az a botrányos eset, amelyet a napokban robbantott ki Turchányi Egon független kisgazdapárti képviselő. Az ügy előzményeihez tartozik, hogy ez év elején

Turchányi képviselő sorozatos támadásokat intézett a parlamentben az IBUSz ellen, élesen kritizálta a vállalat üzletvitelét és sürgős vizsgálatot követelt a kereskedelmi minisztertől.

Fabinyi miniszter meg is igérte, hogy vizsgálatot indit. A vizsgálat valóban a legszélesebb keretek közt megindult s már be is fejeződött.

Az IBUSz vezetőségét kinosan érintették Turchányi támadásai annál is inkább, mert a vállalat részvényeinek 80 százaléka a Máv. birtokában van, tehát jókora mértékben állami érdekeltség.

A vizsgálat tartama alatt az IBUSz összeköttetésbe került Trettina Jenő közgazdasági ujságiróval, a Magyarság cimü lap közgazdasági rovatvezetőjével, aki néhány hónappal ezelőtt átvette a Miskolcon megjelenő kisgazdapárti „Magyar Jövő" cimü napilapot, továbbá az ugyancsak kisgazdapárti „Független Kisgazda" cimü hetilapot, amely a párt hivatalos közlönye.

Trettina az IBUSz vezetőivel való tárgyalás során

60.000 pengőt kért hetilapja számára azzal, hogy egy levelet hoz Turchányitól, amely szerint a képviselő egyelőre nem bolygatja tovább az IBUSz ügyeit.

Végül is 20.000 pengőben állapodott meg az IBUSz Trettinával, aki ezt az összeget több részletben fel is vette.

Kétségtelen, hogy Turchányi Egon erről a háta mögött kötött megállapodásról semmit sem tudott. Nem tudtak róla a független kisgazdapárt többi képviselői és vezetőségi tagjai sem, akik különben a párt hivatalos lapjának ügyeiben sem vettek részt.

Turchányi Egon néhány héttel ezelőtt szerzett tudomást nagy általánosságban erről az ügyről és akkor azonnal közölte a dolgot Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszterrel. Kérte a szigoru vizsgálat megindítását s egyben közölte képviselőtársaival is.

A független kisgazdapárt ma délutánra hivta össze értekezletét, amelyen dönteni kiván ebben a kérdésben. Az értekezletre nyári szabadságát megszakitva Budapestre érkezett Eckhardt Tibor is.

A független kisgazdapárt képviselői ma délután *Eckhardt* Tibor pártelnök elnöklésével értekezletet tartottak, amelyen Hunyadi Ferenc gróf háromnegyedórás előadásban ismertette az IBUSz-üggyel kapcsolatos kérdéseket. A kétórás tanácskozás után a pártértekezletet félbeszakitották. Szünet közben Hunyadi Ferenc gróf a következőket jelentette ki ujságirók előtt:

— A miniszterelnök s a pénzügyminiszter a vizsgálat eddigi folyamán tájékoztattak bennünket. E vizsgálat azonban még nincs befejezve s igy az ügy több vonatkozásban nem tekinthető át. A kormánynál azonban megállapittatott egy tény, mégpedig az, hogy az IBUSz rt. julius 24-én négy nyugtára 18 ezer pengőt meghaladó összeget fizetett ki a Független Kisgazda c. hetilap kiadóhivatalának.

Kisebb szünet után a pártértekezletet folytatták és arról az alábbi hivatalos jelentést adták ki:

„A Független Kisgazda, Földmives és Polgári Agrárpárt által megejtett vizsgálat, valamint a kormány által rendelkezésre bocsátott adatok alapján a párt az alábbiakat állapitja meg:

A párt képviselőtagjai közül, valamint nemképviselő tagjai közül senki semmi néven nevezendő visszaélést nem követett el s ezzel nem is gyanusitható.

Tény az, hogy a Független Kisgazda c. hetilap kiadóhivatalának az IBUSz Trettina szerkesztővel való megbeszélésére hivatkozva 18 ezer pengő körüli összeget juttatott.

Ez a hetilap junius 15. óta Trettina Jenő párttag magántulajdonát képezi s annak anyagi ügyei nemcsak hogy semmiféle vonatkozásba nem hozható a párttal, de a lap tulajdonjogában beállt változás óta hivatalos pártlap jellege is megszünt.

A párt egyhanguan magáévá teszi az IBUSz-ügyben Turcsányi Egon által kezdeményezett akciót, amelynek jogosultságát a most megállapitott tények fokozottan igazolják. **Azt kivánja, hogy a kormány teremtsen rendet ennél az állami vállalatnál. Vonja felelősségre a vezetőséget, távolitsa** el a bünösöket és vessen véget haladéktalanul az IBUSz jövedelmei ilyetén való **felhasználásának.**

A párt sulyosan elitéli a Független Kisgazda kiadóhivatala részére történt erkölcstelen juttatást s nevezett lappal a mai nap minden szellemi összeköttetést megszakit s ezért felszólitotta a lapot, hogy ennek a ténynek már a holnap megjelenő száma külső formájában is kifejezést adjon.

A távollevő Trettina Jenő szerkesztő ellen addig is, amig kihallgatható lesz, az ellene tett kizárási inditvány alapján eljárást indit és ki fog közösiteni a jövőben is a maga kebeléből mindenkit, akinek bárminő legcsekélyebb visszaélés róható a terhére. Felkéri ujból a párt a kormányt, hogy az ügyre vonatkozó összes adatokat terjessze a parlament nyilvánossága elé."

A pártértekezlet befejezése után Eckhardt Tibor munkatársunknak ezeket mondta:

— Örülök, hogy ilyen hamar sikerült tisztázni az ügyet. Szerencsére gyorsan megkaptuk a tényállást, igy egy délután elintézhettük az egészet. Mindenesetre kivánatosnak tartjuk, hogy mindenütt ilyen radikálisan és szigoruan intézzenek el ilyen ügyeket.

Ma fejeződik be a Nyári Egyetem debreceni része

Záróünnepély a központi egyetem díszudvarán

A Nyári Egyetem hetedik évfolyama zárul le a mai záróünnepséggel. A hallgatók, akik tizenhét és hatvan év között békén megférték a theológiai kar előadótermeiben egymás mellett, ahol őszhaju bácsik ültek le hallgatni fiuknak is beillő előadókat — ma utrakelnek. Tizenegy ország kétszáz fia mond ma bucsut Debrecennek.

A mai program: Délelőtt 8—9-ig Wallisch Oszkár: A legujabb olasz irodalom klasszikusai. (Pirandello, D'Annunzio.) 9—10-ig Ihrig Károly: A magyar mezőgazdaság átszervezése. 10—11-ig: Záróünnepély.

A záróünnepély ma délelőtt 10 órakor a központi egyetem diszudvarán lesz. A záróbeszédet dr. Hankiss János professzor, a Nyári Egyetem népszerü igazgatója mondja. Ezután a csoportok vezetői bucsuznak. Az ünnepély fénypontja, mint a mult évben a jutalmak kiosztása és az ösztöndijak kihirdetése lesz. Az igazgatóság ezidén nagyszámu és értékesebbnél-értékesebb könyvet oszt ki a résztvevők közt. A könyvek részben magyar, részben olasz, francia, német, angol, svéd, lengyel, stb. nyelvüek. Majdnem mind magyar tárgyu. Történeti, irodalmi, gazdaságtörténeti, ismertető, leginkább illusztrált könyvek.

A záróünnepélyre szeretettel várja a Nyári Egyetem igazgatósága Debrecen város közönségét s kéri, hogy amint a tanfolyam alatt mellette volt érdeklődésével, ugy a záróünnepélyen is tegyen hitet megjelenésével a Nyári Egyetem ügye mellett.

Délben, félegy órakor elutazik a Nyári Egyetem. Az idegen hallgatók felmennek Pestre, a Szent István-napi ünnepségekre, azután pedig a Balatonra tesznek kirándulást.

Ma féláru szelvényes előadások

VIGSZINHÁZBAN

LUCIE ENGLISCH és RALPH A. ROBERTS legjobb zenés vigjátéka:

Ha a férj csapodár

(Falusi ártatlanság)

Érdekességek a világ minden részéből.

Hangos riport.

Előadások kezdete: 7 és 9 órakor.

URÁNIÁBAN

Három órás előadások!

Három világsláger! Reprize!

„JÁTÉK AZ ÉLETTEL"

dráma 8 felv. Liane Haid-dal.

„RAJNAI TAKARODÓ"

Vidám katonatörténet 9 felv.

Fősz.: Hans Stüve, Verebes Ernő.

„TITOKZATOS ÁLARCOS"

Bravuros történet 8. felv.

Fősz.: Richard Talmadge.

Előadások: 6 és 9 órakor.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

FÉLÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZINHÁZ vagy URANIA augusztus 18-iki bármely előadására.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

FÉLÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZINHÁZ vagy URANIA augusztus 18-iki bármely előadására.

Országos felzudulásra már engedett a tüzifamonopólium kérdésében a pályázó érdekeltség

Csak százvagonos tételekben árusít a famonopólium birtokosa — Az erdőbirtokos forgalombahozhatja a fáját — Csak Debrecen alszik a tüzifamonopólium ellen indított országos küzdelemben?

Debrecen, amelyet nemcsak a fogyasztás, hanem a város nagy erdőségeinek a szempontjából is szerfelett érdekel a famonopólium kérdése, meglehetősen könnyen vette az uj kartell ellen inditott harcot. Amig Szeged és Miskolc kereskedelmi érdekeltségei nagygyüléseken tiltakoztak a terv ellen, Debrecen megelégedett egy kamarai apellátával. A miskolci kamara vezetősége szerdán táviratilag tiltakozott a tüzifamonopolium ellen Gömbös miniszterelnöknél, Kállay földmivelésügyi, Fabinyi kereskedelmi miniszternél, kifejezve a miskolci fatermelő és fakereskedelmi érdekeltség heves ellenérzését az ellen a terv ellen, hogy a kormány a tüzifaelosztást monopoliumszerüen egy érdektársaság kezébe adja.

Debrecen ezalatt — ugylátszik — aludt, bár a következmények megmutatták, hogy most, amikor még a kormány nem foglalt állást a famonopolium ügyében, nemcsak helyénvaló, hanem célszerü is a tiltakozás és felsorakozás. Az országos mozgolódás, a tiltakozó memorandumok és táviratok özöne megtette a kellő hatást a fakartellnél. Ez a kartell, amely eddig csökönyösen hallgatott terveiről, ugy vélekedvén, hogy szénája ugyis rendben van, nincs oka tehát arra, hogy izguljon a közönség felháborodása miatt. Most már kevésbbé lehet biztos dolgában az az érdekeltség, amelyet a Fatanács a kormánynak a tüzifamonopolium birtokosául ajánlott, amennyiben hajlandó magyarázni terveit s már eleve lemondott arról, amit eddig akart: lebontja a monopoliumszerüséget azzal, hogy erdőbirtokosnak és nagykereskedőnek megengedi a fatermelést és eladást. Most kell tehát ütni a vasat, mert az Egyesült Fabehozatali és Pán részvénytársaságok, amelyek a koncesszióra ajánlva vannak, mindenáron azon dolgoznak, hogy a famonopolium ügye a pénteki minisztertanács elé kerüljön s igy a kormány ne jusson ahoz a lehetőséghez, hogy a közvélemény viharos felháborodása következtében még egyszer fontolóra vegye ezt a kérdést s meghallgassa az érdekeltségeket.

Értesüléseink szerint a fentemlitett két részvénytársaság 4 millió pengő alaptőkével megalakitja a Faforgalmi Rt.-ot a zsiros üzlet lebonyolitására. Az uj Rt. minimálisan százvagonos tüzifatételeket ad el s ilymódon csak nagykereskedőkkel lép összeköttetésbe, meghagyván a kiskereskedő részére a beszerzési „szabadságot". A Faforgalmi csak öt évre kapja meg a koncessziót, illetve szeretné öt évre megkapni, mert vannak olyan nézetek is, hogy egyelőre csak két évi próbaidőre kössön szerződést a kormány.

Egyelőre azt igérik a leendő Faforgalmi Rt. alapitói, hogy a magyar kitermelésü fa érdekeit megvédik, hogy azonban ezt az igéretet mennyire lehet komolyan venni, arra legélénkebb bizonyiték, hogy a Tiszántulról már eddig is kizárták a magyar fát a román fakitermelés érdekeinek biztositására.

A terv az, hogy az őszi idényben körülbelül 120.000 métermázsa tüzifát forgalmaznának és ebből 30.000 lenne idegen.

Azt igéri az uj Rt., hogy négymillió erdőkitermelési hitelt ad, amelyet az erdőbirtokosok olyan módszerrel vehetnek igénybe, mint a cukorrépatermelők kapják kölcsöneiket.

Hir szerint a kormány kötelezni fogja a részvénytársaságot, hogy minden felajánlott famennyiséget vegyen át és kiköti, hogy minden erdőbirtokos, vagy nagykereskedő és érdekelt fél tüzifát szabadon árusithat, termelhet és hozhat forgalomba.

A „Tiszántuli Ipari Vásár"

területein lázasan folyik a munka, hogy az 1933 szeptember 3-tól 8-ig idesereglők ezreit méltó keretek között fogadhassa Debrecen város ipara és kereskedelme. — Az ősi „Kollégium udvar" gyönyörü képet fog nyujtani ucca soraival, amelyeket a csinos árusitó helyek százai fognak alkotni, tarkitva szebbnél szebb pavillonokkal.

AZ „ARANY BIKA SZÁLLODA" diszternét és az ahoz tartozó termeket

a „Tiszántuli Ipari Vásár Nagy Áruházává"

varázsolják át, hol 42 előkelő nagy debreceni cég fogja hatalmas árukészletét a vásárlók előtt felvonultatni.

A „KERESKEDŐ TÁRSULAT" diszterme a butoripart és iparmüvészetet készül impozáns keretek között befogadni.

A CSAPÓ UCCÁN lévő hires „CSIZMADIA SZIN" régi nagy hiréhez méltóan fogja a bőripart és ennek termékeit magában foglalni.

Az idén julius 31-ig 149.870 látogatója volt a nagyerdei strandfürdőnek és népfürdőnek

A városi fürdők kezelője, Kiss Ferenc irodaigazgató érdekes adatokat tartalmazó kimutatást állitott össze a két városi fürdő látogatottságáról. Ez adatok szerint a megnyitástól julius 31-ig, tehát 80 nap alatt a nagyerdei strandfürdőn megfordult 56.343 felnőtt és 22.846 gyermek, a gyógyfürdőben 2036 ember. A fürdőzők napi átlaga 943 volt. A városi népfürdőn megfordult 68.645 ember. A napi átlag itt 880 volt.

A két fürdőt tehát látogatta 149.870 ember.

E számnak legnagyobb kontingensét a julius havi látogatók adták, mivel addig tudvalevően az időjárás nem nagyon kedvezett a fürdőzésnek. Julius hó forgalma a következő volt: A nagyerdei strandon a látogatók száma 45.241 felnőtt, 18.046 gyermek, összesen 63.287, a népfürdőé 45.549, összesen: 108.836.

Jó forgalma volt a csolnakázó tónak is, amennyiben juliusban 1127 pengő 80 fillért jövedelmezett, a megnyitástól julius végéig 1683 pengő 40 fillért. Mivel minden pengőre öt csolnakázót kell számitani, julius hóban 5635, julius 31-ig az egész szezonban 8415 ember csolnakázott.

Öt liter bort ivott két barát: verekedés, ingatlanrongálás és magánlaksértés lett a mulatság vége

Csunya éjszakai botrány volt augusztus 11-én éjszaka az Irén uccában. Kis Sándor tetőfedő és Kis Zoltán napszámos borozgatás után az Irén uccán keresztül mentek hazafele és közben Máthé István kapuját betörve, behatoltak a ház udvarára. Máthé István ki akarta utasitani az éjszakai vendégeket, mire Kis Sándor kalapácsot ragadott és a házigazdát többször fejbesujtotta. Kis Zoltán sem maradt azonban tétlen, ő is segitett társának. Ezután, mint akik jól végezték dolgukat, kimentek az uccára és Máthé lakásának ablakait beverték.

Kis Sándor és Kis Zoltán ellen magánlak- és könnyütestisértés, valamint ingatlan rongálás cimén emelt vádat az ügyészség és ebben az ügyben csütörtök délelőtt tartott tárgyalást Tóth János dr. egyesbiró. A sértett Máthé István elmondta, hogy sulyosan bántalmazták és nagy kárt okoztak neki a vádlottak. Kis Sándor és Kis Zoltán viszont ugy adták elő az esetet, hogy öt liter bort ittak és részeg állapotban dalolva mentek az uccán, amikor Máthé kiszólt és gorombán csendre intette őket. Ők dühbe jöttek és igy történt aztán az inzultus. Azt azonban tagadták, hogy a kaput betörték volna, erre nézve tanukat is jelentettek be. A törvényszék helyt adott a vádlottak kérésének és elrendelte a bizonyitás kiegészitését, amiért is a tárgyalást elnapolta.

Bármilyen könyvkötészeti munkát

igen jutányos áron, elsőrangu kivitelben készitünk.

Nagy Károly és Társai könyvkötészete

Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

— **Gyengélkedés idején, különösen** ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes **„Ferenc József"** keseriüviz fájdalommentes székürülést és kielégitő emésztést hoz létre. Hires nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján irnak a valódi **Ferenc József** vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható anél- **A Ferenc József** keseriüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

Párisban megint öngyilkos lett egy német biró

Páris, augusztus 17. Néhány hét leforgása alatt Franciaország területén a második, Németországból idemenekült zsidóvallásu törvényszéki biró követett el öngyilkosságot. Az első, Freymuth Arnold, a charlottenburgi fellebbviteli bíróság volt elnöke, a mult hónapban feleségével együtt az egyik párisi szállóban vetett véget életének. Most pedig Dallmann Walter volt büntetőbiró követett el öngyilkosságot ugyancsak egy párisi szállodában. Tettének oka teljesen kilátástalan anyagi helyzete volt.

Tiltott műtét miatt letartóztattak egy pécsi urilányt

Feltünően csinos, fiatal urileányt kisértek ma délelőtt a pécsi rendőrségre. Mint később kiderült, névtelen levél jelentette fel Tóth Idát, hogy tiltott műtétet végzett magán és hathónapos magzatát a tűzhelyen elégette.

Tóth Ida kihallgatása során beismerte, hogy szerelmi viszonyt folytatott egy pécsi fiatalemberrel s amikor a viszonynak következményei jelentkeztek, hogy szégyenétől szabaduljon, tiltott műtétet végzett magán és a magzatot elégette. Beismerő vallomása után az urileányt előzetes letartóztatásba helyezték és átkisérték az ügyészség fogházába.

Ellopták egy olasz óceánrepülő műszereit

Newyork, augusztus 17. De Pinedo olasz repülő meg akarta javitani az egyenesvonalu repülés távolsági világrekordját s ma reggel akart utrakelni az Atlanti óceánon és Román át Bugdad irányába. Elindulása előtt azonban észrevette, hogy gépkocsijából ellopták légsulymérőjét s több más repülőmüszerét, ugy hogy kénytelen volt elindulását elhalasztani.

HÁZAT KERESNEK MEGVÉTELRE tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kivánják. El akarja adni házát? **Hirdessen lapunkban,** biztos vevőre talál. **50 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetése,** ha nálunk adja fel.

Sok tokajit ivott és meghalt egy kisfiu

Miskolc, augusztus 17. Lillafüreden Szuhodolszki Géza házmester hétéves kisfia a padláson egy tokaji borral töltött demizsonra akadt s abból igen sokat ivott. Mire a szülők észrevették, már eszméletét vesztette. A kórházban alkoholmérgezés következtében beállott szivbénulásban meghalt.

Marienbadnak nem lehet náci polgármestere

Prága, augusztus 17. A belügyminiszter Marienbad polgármesterét, a nemzeti szocialista Turba dr.-t nem erősitette meg hivatalában, illetve a választást megsemmisitette. A kormány, miként több más német város esetében, Marienbad élén sem tür meg német nemzeti szocialista érzelmü polgármestert.

Recept nélküli gyógyszerkiszolgáltatás

Kaptuk a következő levelet:

„Tekintetes Szerkesztőség!

A Debreceni Független Ujság 1933 augusztus 13-i számában „Eljárás recept nélküli gyógyszer kiszolgáltatás miatt" cim alatt megjelent cikkének helyreigazitásaként kérem a következők közlését:

1. A tárgyaláson kihallgatott Somogyi László és Gábor Tibor tanuk egybehangzóan vallották, hogy a †† gyógyszert nem én, hanem valamelyik segédem szolgáltatta ki és a biróság ezt tényként el is fogadta.

2. A biróság engemet nem mint tettest itélt el a gyógyszer recept nélküli kiszolgáltatása miatt, hanem azért, mert véleménye szerint az ily kiszolgáltatásért első sorban a gyógyszertár tulajdonosa felelős, tekintve, hogy a tényleges kiszolgáltatást eszközlő ellen elévülés miatt eljárás nem volt lefolytatható.

3. Védekezésem lényege az volt, hogy okleveles segédem részére soha szabályellenes kiszolgáltatásra utasitást nem adtam és erre segédeimet tanuként hivatoltam.

4. Dr. Láng Sándor becsatolt szakvéleménye szerint a meg nem engedett kiszolgáltatásért kizárólag a kiszolgáltató felel, ha az okleveles gyógyszerész.

5. Azért fellebbeztem, mert az itélet ellentétben áll a tisztifőorvosnak biróilag kikért és törvényt is magyarázó szakvéleményével.

Debrecen, 1933 augusztus 17.

Teljes tisztelettel:
Székely Adorján."

— **Fantasztikus repülőgépeket épit Amerika.** Swanson tengerészeti miniszter ujságirók előtt elmondotta, hogy minisztériumában kész tervek vannak egy eddig még nem ismert gyorsaságu repülőgép gyártására. Az óriásrepülőgép olyan akciórádiusszal rendelkezik, amilyenre még nem volt példa. Közelebbi részleteket a miniszter nem volt hajlandó közölni, mert — mint mondotta — nem hajlandó az Egyesült Államok ellenfeleinek értékes információkkal szolgálni.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSAG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZUKSÉGLETEIT.

Lille mellett ég a földalatti municiós raktár

Páris, augusztus 17. Aire sur la Lysből (Lille mellett) jelentik, hogy egy ottani földalatti municiós táborban ismeretlen okból tűz támadt, amely lassan a főraktárig harapódzik tovább. A municiós raktár, amely elsősorban gázgránátok felraktározására szolgált, alig hatvan méternyire van az országuttól. Douai és Lille katonai hatóságai minden óvóintézkedést megtettek a lakosság védelmére.

A St. Nazaire mellett lévő L'Eve-erőd közelében tűz támadt, amely gyors iramban az erőd felé terjedt. Minthogy a Loire torkolatát védő erődben igen nagy municiótömegek vannak felhalmozva, katasztrófától kellett tartani. Szerencsére éppen egy utászcsapat táborozott az erőd mellett és annak sikerült védőárkot ásni és a tűz terjedését megakadályozni.

Ez idén erősen csökkent a mult évihez mérten a tifusz és vérhas

Ismeretes, hogy most érkezett el a kritikus időszaka annak, amikor a debreceni kútak vize és a gyümölcs miatt megindul a tifuszmegbetegedések rohama. És ez a roham az idén elmaradt. Debrecen talán még sohasem állt olyan jól, mint ez idén közegészségügyi szempontokból a járványos betegségekkel kapcsolatban. A tifusz- és vérhasmegbetegedések száma szinte elenyészően csekély a szokott számhoz mérten. A Független Ujság munkatársa erre vonatkozóan kérdést intézett dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, tiszti főorvoshoz, aki a következőket jelentette ki erre vonatkozóan:

— Mint előrelátható volt, a tifusz ez évben nem vet nagyobb hullámokat a talajvíz magas állása miatt. Ez hatvan éve konstatált és meg nem cáfolt törvény. Augusztus első felében mindössze 8 tifuszmegbetegedés volt egy halálozással. Ami az emésztőszervek másik veszedelmét, a vérhast illeti, e tekintetben is jól állunk. Mult év augusztus első felében 33 megbetegedés volt 12 halálozással, addig ez idén augusztus 15-ig bejelentettek 11 vérhasmegbetegedést és előfordult két halálozás. Egyéb fertőző megbetegedések, a légzőszervek megbetegedése is messze mögötte marad a tavalyi megbetegedések számának. A tifusz és vérhasmegbetegedések elterjedésének meggátlására kedvező befolyással volt és van a gyümölcsérés késése is.

A gödöllői jamboree táborparancsnok és az erdélyi fiuk köszönete Debrecennek

Csütörtökön este érkeztek haza Debrecenbe a vezérkar és még 100 cserkészfiu

A gödöllői cserkész világtáborozás alkalmával tudvalevően Debrecen is minden tekintetben igyekezett egyrészt fiaival méltóképpen megjelenni a nagy táborozáson, másrészt mindent elkövetett, hogy a Debrecenbe jövő idegen cserkészek itt a legszebb fogadtatásban és a legjobb ellátásban részesüljenek. Ugy hisszük ez teljes mértékben sikerült is. Ezt bizonyitja sok körülmény és a táborparancsnok következő levele, amelyet most küldött Debrecen városhoz:

Az egész világ cserkészeinek gödöllői találkozásának végéhez érkezvén, amint visszatekintünk az eseményekre, ugy látjuk, hogy a külföldi fiuk számára egyik legkedvesebb meglepetés volt az a szives fogadtatás és meleg vendégbarátság, amelyben vidéki kirándulások alkalmával a magyar társadalomtól részesültek. Éppen ezért kötelességünknek tartottuk, hogy a vidéki magyar társadalom, de különösen városunk rendkivüli módon megnyilatkozott vendégszeretetéért a IV. Világjamboree táborparancsnoksága nevében a leghálásabb köszönetünket közöljük. Kérem egyuttal fogadják az egész magyar cserkészmozgalom, de ezentul a legmagasabb magyar érdekek ügyében is tett fáradozásukért őszinte elismerésünket és tolmácsolják azt a város egész társadalmának. Legkiválóbb tisztelettel gróf Teleki kormánybiztos, táborparancsnok.

*

Annak egyébként, hogy a külföldi cserkészek milyen fogadtatásban részesültek Debrecenben és mennyire megtetszett Debrecen nekik, bizonyitja, hogy csütörtökön tizenhét angol ifju tért vissza még egy pár napra Debrecenbe.

*

Az itt járt erdélyi fiuk vezetői a következő levelet intézték a városhoz:

Nagyságos

ZÖLD JÓZSEF

polgármesterhelyettes urnak.

A gödöllői világjamboreeről hazatérően tanulmányi kirándulásokat tevő ifjainkkal elsősorban óhajtottuk meglátogatni Debrecent. Az erdélyi református egyházkerület és unitárius egyház ideérkezett középiskolás és egyetemi ifjainak negyven tagu csoportja nevében személyesen kivántunk megjelenni Nagyságod előtt és kifejezni őszinte köszönetünket és hálánkat, azért a rendkivül jóleső áldozatkész gondoskodásukért, amellyel debreceni tartózkodásunkat felejthetetlenül kedvessé és rendkivül tanulságossá tenni méltóztatott.

Kérjük, fogadja Nagyságod mély tiszteletünk és hálás köszönetünk nyilvánitását és méltóztassék ezt Debrecen város nemes tanácsa előtt is tolmácsolni.

Ünnepélyesen fogadták a csütörtök este hazaérkező debreceni cserkészeket.

A gödöllői dzsemborin résztvevő debreceni csapatnak egy jelentékeny része — 105 cserkész — csak csütörtökön este érkezett haza. Ez a csoport a dzsembori bezárása után azért maradt még két napig Gödöllőn, hogy leszereljék és magukkal hozzák a debrecenieknek tábori felszerelését.

A pályaudvaron 3000 főnyi tömeg jelent meg az ünnepélyes fogadtatáson. A raktárépület előtti téren sorakoztak fel katonás rendben a cserkészek Bessenyei Lajos, a tiszántuli kerület parancsnoka és Török Tibor cserkésztiszt vezetése mellett. Az „Egyetértés" zenekara a cserkészindulót játszotta, a közönség pedig harsányan megéljenezte a hazatérő fiukat. Láboss Béláné és Kállay Magda egy-egy szép virágcsokrot nyujtottak át vitéz Bessenyei Lajosnak, majd Zöld József tb. polgármesterhelyettes Debrecen város nevében üdvözölte rendkivül meleghangu beszédben a debreceni cserkészeket, akik a dzsemborin példás magaviseletükkel hirt és dicsőséget szereztek Debrecennek. Bessenyei Lajos meghatott szavakkal mondott köszönetet a szivélyes fogadtatásért, majd a Piac uccán keresztül megindult a menet a városba a vasutas zenekar pattogó ütemü muzsikájának kiséretében.

Baleset érte a vonaton Bessenyei Lajos dr. kerületi parancsnokot.

A cserkészekkel együtt hazatérő vitéz dr. Bessenyei Lajos cserkészparancsnokot utazás közben könnyebb baleset érte. A vasuti kocsiban a podgyásztartóból a fejére esett egy tábori asztal és kisebb sérülést okozott. A cserkészeknél azonban mindjárt kéznél volt a gyógyszerláda és azonnal leragasztották a sérülést.

— **Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknél** a természetes „Ferenc József" keserüviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozditja s igy megkönnyiti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek.

Hatos csoport — öt taggal

Az utóbbi hetekben Debrecenben járt szabad szinpadok után kiváncsian mentünk el a Carlé cirkusz előadására. Sulyosan csalódtunk azonban, mert a plakáton olvasható hangzatos produkciókból majdnem semmit sem kaptunk. Unalmas, mesterségesen elnyujtott müsort szenvedtünk át két órán keresztül. Ismert, szegényes artistaszámok és elcsépelt vadállat-mutatványok gondoskodnak az unalomról. A medvék öregek és lomhák, valamikor házhoz jártak táncolni. És méghozzá kétszer is előfordultak ugyanazon mutatványok. Egyik figurájuk azonban erősen sérti a jóizlést, csodálkozunk, hogy a hatóság nem tiltja be. A „6 orosz ének- és tánccsoport" megfeledkezett az énekről, de ezt bizonyára csak a 6-ik tudja, aki hiányzik. Ugyanis a hatos csoport csak öt tagból áll. Futottak még: augusztok, akik csak mulattatni nem tudnak; sokat ugató, de keveset mutató kutyák; a makrancos őszvér; a lábmüvésznő őskori számával. Nem futott ellenben a hirdetett tündér-csoport, amely a müsor egyetlen komoly értékét jelenthette volna. Szabad hiányzó számot hirdetni?

A közönség a légmentesen elzárt sátorban izzadó tréninget vett és közben nyakszirtmerevedést kapott, mert a helyek egymás mögött emelkedés nélkül vannak és a közönség kénytelen volt nyujtózkodni. Noha kár volt a benzinért. A produkció nem érdemelte meg a strapát.

— **Makacs székrekedés,** vastagbélkatarus, gyomorbaj, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csípőfájás eseteiben a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkivül becses háziszer.

Az osztálysorsjáték

csütörtöki húzásának főbb eredményei:

5000 pengőt nyert: 60601, 2 ezer pengőt nyertek: 43113, 51801, ezer pengőt nyertek: 2143, 2538, 4073, 8590, 15861, 18118, 33376, 65140, 49948, 74107, 82993, nyolcszáz pengőt nyertek: 17689, 20665, 21624, 27586, 31781, 32572, 33289, 39575, 42261, 55121, 57751, 61422, hatszáz pengőt nyertek: 213, 2181, 3969, 7598, 11416, 54238, 64799, 76712, 81096.

Kitüntették a bezárt István-malom egy munkását

A debreceni kereskedelmi és iparkamara iparos osztálya két debreceni ipari munkás részére nyujtotta át a kereskedelemügyi miniszter jutalmát: egy-egy elismerő oklevelet és 100—100 pengő jutalmat.

Megjelent az ünnepségen Dresdner Ármin, mint az István-malom és Lukács Miklós, mint a Lukács Vilmos és testvérek cég megbizottja, mint munkaadók.

Sesztina Jenő kamarai elnök szép megnyitóbeszédében annak a reményének adott kifejezést, hogy a gonosz hatalma felett a jó mégiscsak diadalmaskodni fog. Rámutatott arra a különösen fájó eseményre, hogy az István-gőzmalomnak éppen akkor kellett becsuknia a kapuit, amikor a Gondviselő gazdag terméssel jutalmazta a magyar rög munkásainak fáradozását. De remélni kell, hogy fáradságot nem ismerő, szivós munkával keresztül lehet törni a gazdasági élet kinai falát és az István-gőzmalom ismét megnyitja kapuit, munkásait pedig visszaveszi.

Ezután a két kitüntetett munkáshoz: *Reszler* András gőzmalmi fődaratisztító és *Sonnenschein* Ábrahám tetőfedőmunkáshoz fordult az elnök és őszinte szeretettel és tisztelettel eltelt lélekből fakadó meleg szavakkal emelte ki annak a békés, lankadatlan és szorgalmas munkának a jelentőségét, amelyet ezek a derék munkások vállalatuk virágzása érdekében évtizedeken keresztül önzetlenül teljesitettek.

Megindító jelenet közben nyujtotta át ezután *Sesztina* Jenő kamarai elnök a jutalmakat a két munkásnak.

— **Messze földről is jönnek a KIE guthi konferenciájára.** Vasárnap este kezdődik meg a KIE egyhetes guthi konferenciai táborozása, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Még Baranyamegyéből és Kecskemétről is érkezett jelentkezés, tehát több, mint 400 kilométert utaznak, hogy résztvehessenek a táboron. A tábor értékét emeli a világszövetségi és nemzeti titkárok, valamint az országoshirü előadók résztvétele. Jelentkezni még lehet a KIE titkári hivatalában, Piac ucca 36., I. emelet, ahol minden felvilágositást megadnak.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Kánya külügyminiszter meglátogatta Dollfuss kancellárt

Bécs, augusztus 17. Bécsi Távirati Iroda: Kánya külügyminiszter Olaszországból visszatérve, Bécsben néhány órára megszakitotta utját és ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy Dollfuss dr. szövetségi kancellárnál látogatást tegyen.

Megtalálták Amundsen repülőgépének roncsait?

Kopenhága, augusztus 17. A Tages Nyhäter jelenti Oslóból, hogy Tromsőben ma hirek terjedtek el arról, hogy a Medve szigetekről érkezett halászoknak hálójukba akadt Amundsen „Latham" repülőgépe.

A tromsői francia konzul érintkezésbe lépett a hazatért halászokkal. Nyomozást inditanak ebben az ügyben a valódiságnak tisztázására, mert a halászok hir szerint a repülőgép részeit annyira a viz felé emelték, hogy határozottan támadt az a benyomásuk, hogy egy szerencsétlenül járt repülőgép alkatrészével van dolguk, már pedig más repülőgép, mint Amundsené, nem járt szerencsétlenül a Medve-szigetek közelében. Amundsen annak idején a szerencsétlenül járt Nobile-féle léghajó legénységének akart segitséget nyujtani. A sulyosan megterhelt repülőgép azonban utközben szerencsétlenül járt.

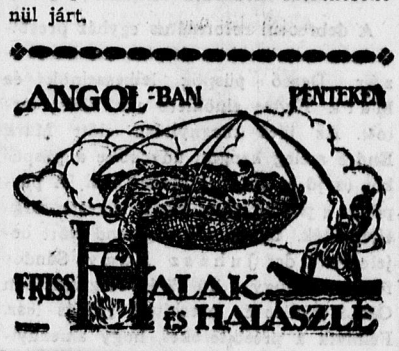

ROOSEVELT az acélmágnásokkal szemben a munkásság pártjára állt

Newyork, augusztus 17. Az a remény, hogy Rooseveltnek sikerül békésen megegyeznie az amerikai acélmágnásokkal a munkaügyi viszályok rendezése dolgában, nem teljesedtek. Csütörtökön a Fehér Házban hosszu, nem egyszer igen éleshangu megbeszélés folyt le a Betlehem Steel Company felügyelőbizottságának elnökei, Schwab és Tylor, valamint Roosevelt között.

A tanácskozás azonban nem vezetett eredményre, mert az acélipar képviselői a leghatározottabban elutasitották azt a követelést, hogy a munkásszakszervezeteket bevonják a tárgyalásokba bérviszályok esetén. Tekintettel arra, hogy az amerikai kormány eddig mereven ragaszkodott ehez a követeléséhez, most nagy érdeklődéssel várják, mire határozza el magát Roosevelt a makacskodó acélmágnásokkal szemben. A mai megbeszélésen Roosevelt állitólag kényszerrendszabályokkal fenyegette meg Schwabot és Tylort.

Egy csintalan szobalány tréfálkozása indította el a bűnlavinát, amely elsodorta Stavla Mihály pénzeslevélhordó becsületét

Budapest, augusztus 17. Egy ártatlan tréfa sulyos következményekkel járt Stavla Mihály pénzeslevélhordóra, aki ellen hivatali sikkasztás büntette cimén folyik most az eljárás.

Mintegy két évvel ezelőtt történt, hogy a pénzeslevélhordó egy pesti lakásban pénzesutalványt kézbesitett. A lakásban a szobaleány tréfálkozni kezdett vele és belemarkolt táskájába. A postás megfogta a leány kezét és eltolta őt magától. Mikor aztán hazament és elszámolni készült a rábizott pénzzel, megdöbbenéssel tapasztalta, hogy abból egy százpengős bankjegy hiányzik.

Hogy miként, milyen körülmények közt tünt el a 100 pengős, ezt a pénzeslevélhordónak nem sikerült megállapitani. A szobaleányt nem is gyanusithatta, igy tehát kénytelen volt magára vállalni a következményeket és pótolni a százpengős hiányt.

Mivel azonban pénze nem volt, az utalványra ráhamisitotta az átvevő nevét, a pénzt felvette és ezzel pótolta a titokzatosan eltünt 100 pengőt. Amikor észrevette, hogy hamisitására nem jöttek rá, felbátorodott és ujabb meg ujabb hamisitásokat követett el. Összesen körülbelül 4000 pengőt vett igy fel jogtalanul.

Egyszer azonban rajtavesztett, mert valaki reklamálta a meg nem kapott pénzküldeményt, mire elrendelték a házivizsgálatot, majd bünvádi feljelentést tettek. Ennek során csakhamar rájöttek Stavla Mihály bünös manipulációira.

Stavla kihallgatása során töredelmes beismerő vallomást tett. Azt adta elő, hogy kényszerüségből követte el a későbbi hamisitásokat, hogy azok révén az előbbi hamisitásokból származó kárt pótolni tudja.

A királyi ügyészség vádirata alapján az ősz elején már tárgyalásra tüzik ki a megtévedt postás bünügyét.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut 49. Telefon: 32—12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: Augusztus 18. Péntek. Protestáns: Ilona, római katholikus: Ilona, ógörög: augusztus 5. Enszig, izraelita: Ab 26.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Árpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert. Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLÁS:

Felhős idő, átmenetileg némi hőcsökkenés, sok helyen zivataros esők.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MUSORA

A müsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetitések

9.45: Hirek.
11.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat magyarul és németül.
12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.
12.30: Hirek.
1.15: Időjárás, időjelzés.
2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.
4.45: Időjelzés, időjárás, vizállás, hirek.
12.00: Himnusz.

PÉNTEK, augusztus 18.

6.45: Torna. — Utána: Gramofonlemezek. — 10.00: 1. Időszaki anyag. 2. Heine dalaiból. (Felolvasás.) — Közben: Gramofonlemezek. — 12.05: Szervánszky-szalonzenekar. — 1.30: Hariss Győző vokálkvartettje. — 3.30: Diákfélóra. „Mesél a bécsi erdő." (Strauss.) — 4.00: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. — 5,00: „A magyar királyi postamuzeum." — Tutsek József előadása. — 5.30: Petri Endre zongorázik. — 6.00: „Megérkezik a segitség." Révész Béla novellája. — 6.30: Zoltán Irén énekel. Zongorán kiséri Polgár Tibor. — 6.55: Külügyi negyedóra. — 7.15: A salzburgi ünnepi játékok előadásának, Mozart: „Cosi fan tutte" cimü kétfelvonásos vigoperájának közvetitése Salzburgból. Vezényel Clemens Krauss. — Utána körülbelül 10.15: Hirek, időjelzés, időjárásjelentés, majd Veress Lajos és cigányzenekarának muzsikája az Ostende-kávéházból.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

Társadalmi események naptára

AUGUSZTUS 20.

— **Kirándulás a Guthra.** A KIE vasárnap egésznapos kirándulást rendez a Guthra, amely rendkivüli sikerünek igérkezik. A kiránduláson résztvesznek a guthi konferencia ideérkező vendégei, Karácsony Sándor, Von Prosch világszövetségi titkár és Pégyor István KIE nemzeti titkár is. Étkezés batyuból, részvételi dij, mely a vasuti költség: 1 pengő. Jelentkezni lehet a KIE titkári hivatalában, Piac ucca 36., I. emelet.

❖❖❖

— **Izraelita istentiszteletek** a Deák Ferenc uccai templomban R'éh ujhold kihirdetés szombatján: pénteken este szombatköszöntő ima hat óra harmincöt perckor. Szombaton reggel hét, délelőtt fél tizenegy, délután fél hat, este szombat kimenetele hét óra huszonöt perckor. Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egynegyed nyolc, délután öt órakor bibliai magyarázat, egyébként pedig, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel fél hét és este hét óra öt perckor.

CSÉNDZS-DAL

Gödöllőn már bezárult a
dzsémbori,
hallom, remekül lehetett ott
cséndzsolni.
Hej, ha én most külországba
mehetnék,
minden vízből egyszerre kint
lehetnék.

Mert ez a cséndzsolás remek
egy dolog.
Csakhogy itthon én hiába
cséndzsolok.
Ám, ha Londonba mehetnék,
ott kinn, hajh,
elcséndzsolnám a bélistám
Rothschilddal.

— **Kerékpárlopások.** Tóth Sándor bádogossegéd és Hagymási Gyula huszárszakaszvezető „Csepel"-kerékpárjait az OTI, illetve a posta elől ismeretlen tettes ellopta. A károsultak feljelentésére a rendőrség nyomozást inditott.

— **Olcsó hus!** Marhahus 46—66, növendék 52—72, gyengeborju 70 fillértől Blau huscsarnokában, Deák Ferenc ucca 20.

— **Életuntsága miatt felakasztotta magát egy 72 éves földmives.** A debreceni ügyészséget értesitették, hogy Kertész Gábor 72 éves földmives felakasztotta magát s mire tettét észrevették, meghalt. Néhánysoros búcsúlevelében életuntsággal magyarázta öngyilkosságát.

— **Jól vásárolni** speciál üzletben lehet, tehát én az **Alpesi sajt-, vajcsarnokba** megyek, Piac u. 16.

— **Veszettségi ebzárlat.** Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága közhirré teszi, hogy a VII. állategészségügyi körzetben, debrecen—nyirábrányi vasuti vonaltól délre fekvő erdőrészekre: Haláp, Bánk, Pac, Fancsika kiterjedőleg a mai napon a veszettség állati fertőző betegség szórványos jellegü fellépése megállapittatott. A fentjelzett állategészségügyi körzet területén három hónapig minden kutya állandóan kötve tartandó, az uccán vagy uton pedig szájkosárral ellátva csak pórázon vezethető. A szabadon járó kutyákat a gyepmester összefogdossa és kiirtja, tulajdonosaikat pedig a kihágási eljárás során a hatóság megbünteti.

Bombamerényletet kiséreltek meg Cankoff volt bolgár miniszterelnök ellen

Belgrád, augusztus 17. (MTI.) A Pravda jelenti Szófiából, hogy Cankoff volt miniszterelnök ellen, aki hosszabb ideje a délbulgáriai Cetina fürdőhelyen nyaral, ma egy ismeretlen egyén merényletet követett el. A merénylő két kézigránátot dobott feléje, a bonbák felrobbantak ugyan, de maga Cankoff nem sérült meg, hanem csak kiséretének egyik tagja. Társaságának két másik tagja rögtön üldözőbe vette a közeli erdőben eltünő merénylőt, annak azonban sikerült elmenekülni. A vizsgálatot rögtön megindították, egyelőre azonban mindössze annyit sikerült megállapitani, hogy a merénylő intelligens embernek látszott. Nem tudják, milyen okból követte el a merényletet. Szófiában villámgyorsan terjedt el a merénylet hire s általános felháborodást keltett.

Szeptember 1-én megnyilik a református polgári iskola

A debreceni református egyház presbitériuma csütörtökön délután dr. Baltazár Dezső püspök lelkészelnök és Márk Endre elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés megnyitása előtt Márk Endre meleg hangon üdvözölte a püspököt és jó egészséget kivánt neki. A püspököt a presbitérium tagjai lelkesen megéljenezték. Ugyancsak napirend előtt bejelentette dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző, hogy e hó 27-én Nagykőrösön ORLE-gyülés és presbiteri gyülés lesz. Felhivta a presbitereket, hogy amennyiben tehetik, a gyülésen jelenjenek meg.

A presbitérium a zsinati tagságra folyó választás alkalmából szavazatát dr. Fráter Lászlóra adta.

Tudomásul vette a presbitérium az egyházkerület határozatát, hogy a Kollégium keretében a református polgári iskola megnyilik és kimondta, hogy minden szakasz után 500 pengő segélyt megad az iskolának. Tudomásul vette a presbitérium a bizottságok jelentését és ezek között a gazdasági bizottság jelentését, amely szerint a legutolsó népszámlálás szerint Debrecenben 77.281 református lélek van.

Néhány gazdasági jellegü ügy elintézése és a püspök magasztos záróimája után a gyülés véget ért.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908 AUGUSZTUS 18. KEDD. A Független Ujság vezércikket ir I. Ferenc József 78. születésnapja alkalmából és a cikk végén azt a reményét fejezi ki, hogy „a legujabb hadúrból, az ágyúk birodalmának korlátlan urából a népjogok atyja lesz s a következő születésnapon a jogot kapott nép túl fogja harsogni az ágyúk dörgését".

Az „Egyetértés" országos dalárünnepélyt rendezett, amely alkalomból az ország minden részéből kb. 2000 vasutas érkezett Debrecenbe. Az ünnepélyt a Kistemplom tornyán toronyzene vezette be, majd Márkus Jenő Dréher-sörcsarnokában 2000 teritékes ismerkedési bankettet tartottak. Másnap zászlóavatás folyt le a Városházán, utána pedig a szinházban zajlott le a verseny. Este fényes sikerü táncmulatság volt a nagyerdei Vigadóban.

A DEAC-nak és a DTE-nek hatalmas atlétagárdája nagy számmal vett részt Kassán a KAC bajnoki versenyén óriási sikerrel. A 100 yardos síkfutásban Kalmár Gyula, a 200 yardosban Fényes Jenő másodikok lettek. A diszkoszvetésben Zalai Géza harmadik, gerelyben második lett 43 m. 51 cm.-rel. A fél angol mérföldes síkfutásban Fülöp Jenő második lett. A rúdugró bajnokságot Horváth Aladár nyerte 2 m. 95 cm.-rel, mig Zöld Jóska 283 cm.-rel második lett. A magasugró bajnok 174 cm.-rel Szabó Béla lett, Vadon Géza 170 cm.-rel második. Zalai Géza 634 cm. hármasugrásával bajnokságot nyert, súlydobó bajnok pedig Székelyhidi Béla lett 12 m. 24 cm.-rel, második Izsák Dezső, harmadik Zalai Géza. A debreceni fiuk tehát 4 bajnokságot, 7 második és 3 harmadik díjat szereztek.

Kóczé Antal, az országos cigányverseny koszorúzott győztese Hauer Berci Royal-kávéházában hangversenyez.

1913 AUGUSZTUS 18. HÉTFŐ. A rendes lapszünet.

1923 AUGUSZTUS 18. SZOMBAT. A Közraktár és Kereskedelmi Rt. alaptőkéjét 601 millió koronára emelik.

A villamosáram árát 500%-kal emelték.

A debreceni borbélymesterek ezután vasárnap délig nyitva tartanak.

Lefkovics Vilmost, a bolsevizmus debreceni közoktatásügyi 12 évi börtönre itélt megbizottját a szegedi Csillagbörtönből Debrecenbe hozták, ahol a vizsgálóbiró kihallgatta a Kaszinó és a Kereskedelmi Csarnok köztulajdonbavétele ügyében.

Wieder Erzsi és Löbl József házasságot kötöttek.

A Felvidék bajnokcsapata, a Kassai S. C. 3:3 arányban játszott a DVSC-vel. Az erős iramu mérkőzésen Hajdu Jenő erélyes biráskodása akadályozta meg a botrányt.

Hirdetés: „Tekintettel a szabósztrájkra, nálam 48 óra alatt férfiöltöny 229.000, női kosztüm 299.000 koronáért készül. Tegdes János, Péterfia 42."

— **Cigaretta-napok.** Hogy az olasz dohányjövedék forgalmát növeljék, minden hónapban két cigaretta-napot vezetnek be Itáliában a dohányosok legnagyobb gyönyörüségére. A kék füst népszerüsitésének napjain hatvan százalékkal olcsóbban árulják az állami dohányjövedék gyártmányait.

— **Villatelek** szőlővel, gyümölcsössel Komlóssy ut 18., villamoshoz egészen közel, olcsón, előnyös feltételekkel eladó. Telefon 27-71.

— **Iskolaruhák** legolcsóbban a Debreceni Férfi-, Fiuruha Áruházban Weisz Sándornál, Csapó ucca 10.

— **Gól-totalizatőr.** A jugoszláv rokkantak egyesülete engedélyt kapott, hogy a belgrádi futballpályák mellett totalizatőröket állitson föl, ahol egyéb sportágak eredményére is köthetők fogadások. Az uj fogadó-irodák augusztus 20-án kezdik meg üzemüket.

ANALFA-DAL

Van itt zavar éppen elegendő,
üres a zseb és üres a bendő,
de most ennél nagyobb hiba támadt:
nem nyithatjuk meg az iskolákat.

Debrecen még birja valahogyan,
(bár csupán az Isten tudja: hogyan?)
Hanem Hadház, Böszörmény, Szoboszló
elmondhatja, hogy se pénz, se posztó.

És igy van ez, akármerre nézünk,
iskolára se buzánk, se pénzünk.
Adott az Ur termést, de mi haszna?...
nem segithet, csak az államkassza.

Most mutassa meg, mit tud a kormány!
Itt kell a pénz, nem a Mátra ormán.
Lillafüred, Tihany, Kelebia...
ezért üres most a ládafia.

— **Deutsch Lajos,** valamint **Deutsch Albert és Fia** üzletekben naponta friss teavaj kapható, kilogramja 2.60 pengőért.

— **Világhirre** csak igazán jó gyártmányok tehetnek szert. Aspirin-tabletták az eredeti „Bayer" csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja — a világ összes országaiban általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer az oly gyakran fellépő hüléses betegségek, az azokkal együttjáró kellemetlen melléktünetek és sokszor sulyos következményei ellen való védekezésre.

— **Az óceán kék szalagja is — az olaszoké!** A diadalmas óceánrepülés után most a Rex nevü olasz óceánjáró szerezte meg a kék szalagot, amelyért valamennyi nemzet évtizedek óta elszántan versenyez. Az olasz technika diadalmaskodott ebben is. A Rex négy nap tizenhárom óra és 58 perc alatt tette meg az utat Gibraltártól Newyorkig s leverte a Bremen rekordját. Óránként 54 kilométeres sebességgel száguldott a Rex, hogy ezt az eredményt elérje. Egyik hatalmas teljesitmény a másik után, tudásban és erkölcsi bátorságban egyik győzelem a másik után: mindezt a Duce szellemében müveli a felrázott olasz élet. Most az óceán kék szalagját is megszerezte Olaszország s ha megszerezte, nehezen fogja többé kiadni kezéből.

— **Pályázat egyetemi internátusi helyekre.** Dr. Szentpéteri Kun Béla professzor, a diákjóléti bizottság elnöke most tette közzé a Tisza István internátusba és Horthy Miklósné leánykollégiumba való felvételre szóló hirdetményt. A felvételi kéréseket szeptember 5-ig kell beadni a diákjóléti bizottság irodájában (egyetemi központi épület), ahol a felvilágositások is nyerhetők.

❖

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL

kérje

A FÜGGETLEN UJSÁGOT

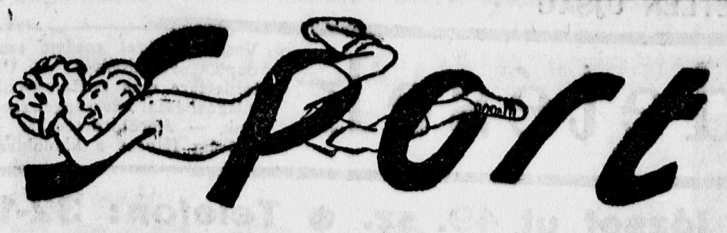

Grünwald Árpád dr. lemondott a Bocskay vezetőségében viselt tisztségeiről

Egy értékes vezető emberrel lett szegényebb Debrecen sportja és a Bocskay gárdája. Grünwald Árpád dr., a Bocskay társelnöke és a klub sportbizottságának elnöke, lemondott tisztségéről.

Grünwald Árpád dr., mint lemondó levelében irja, elvi okokból mondott búcsút a Bocskaynak és a futballnak. A magyar futball központi irányitásában semmi olyan változás nem várható, amely biztositaná az eredményes működést. Ilyen irányitás mellett klub vezetésében résztvenni nem érdemes.

Az általános megbecsülésnek örvendő sportember elhatározása sajnálatos ugyan, de mégis érthető. Grünwald Árpád dr. rajongója a sport minden ágának, egyetlen szenvedélye a sportszeretetben merült ki. Egyetemi hallgató korában aktiv birkozó volt és több országos bajnokságot szerzett. A Bocskaynak fanatikus hive volt már akkor is, mikor még alig ismerték a Bocskay körében és a vezetésben sem vett részt. Ő volt az, aki tudomást szerezvén néhány évvel ezelőtt a Bocskay válságos anyagi helyzetéről, ismeretlenül nagyobb összeget küldött a debreceni klubnak és a Bocskay—Turul osztályozó budapesti mérkőzése után a győzelem örömére külön prémiumot ajándékozott a játékosoknak. Mindezt mint egyszerü közkatona, feltünési viszketegség nélkül tette s később is számos esetben segitette a klubot jelentékeny anyagi áldozatokkal.

Később az elnökségbe került és lassanként a legfőbb irányitás munkája nehezedett rá. Teljes tudásával szolgálta ekkor is a klub érdekeit és munkájának Debrecenből való távozása vetett véget.

Grünwald Árpád dr. nevéhez fűződött a Bocskay klubélete is. Az Angol Királynő étteremben állandó Bocskay-asztalt alapitott és ennél az asztalnál találkoztak esténként a Bocskay hivei, akik Grünwald dr. szeretetreméltó és szerény egyéniségén keresztül az összetartás és a Bocskay iránti rajongás legszebb tanujelét adták. A népszerü vezér távozásával ez az asztal megszünt vonzerő lenni és rövid idő mulva teljesen elnéptelenedett.

A lemondással még nem foglalkozott a Bocskay elnöksége, de hisszük, hogy nem fog egyszerüen napirendre térni fölötte. Grünwald dr.-nak olyan érdemei vannak a Bocskay karrierje körül, hogy neve nem hiányozhat a vezetőség névsorából még abban az esetben sem, ha Grünwald Árpádot polgári hivatása egyelőre távol tartja Debrecentől.

Ruszinszkó legerősebb válogatott csapatát küldi Debrecenbe. Hatalmas érdeklődés előzi meg a vasárnapi Keletmagyarország—Ruszinszkó válogatott mérkőzést. Az ellenfél nagy játékerejét bizonyitja, hogy benne játszik mindazon négy ungvári játékos, kik Pozsonytól Szlovenszkó bajnokságát elhóditották. — Előzőleg a DTE—DMTE kombinált játszik a DVSC—Textil kombinált csapattal barátságos mérkőzést.

KÖZGAZDASÁG

UJABB ARCSÖKKENÉS A GABONATŐZSDÉN.

Határidőüzlet:

Buza: október 8.50, 52, 55, 58, 58, 54, 60, 61, 48, 46, zárlat 8.47—48, március 9.61, 60, 55, 54, 63, 52, 50, 65, 49, 52, zárlat 9.51—52.

Rozs: október 5.48, 60, 52, 50, 45, 42, 44. zárlat 5.43—44, március 6.30, 25, 27, 30, 35, 24, 20, 16, 18, zárlat 6.18—20.

Tengeri: augusztus, zárlat 7.60—65, szeptember 7.60, zárlat 7.60—65, május 8.20, 26, 15, 24, 16, 10, 08, 07, zárlat 8.06—07.

Készáruüzlet:

Buza: felsőtiszai, jászsági 77 kg. 8.05—8.25, 78 kg. 8.15—8.35, 79 kg. 8.25—8.45, 80 kg. 8.35—8.55.

Rozs: pestv. 4.90—5.00, egyéb rozs 4.90—5.00, tak. árpa II. 6.60—6.70, zab I. 7.10—7.20, zab II. 6.90—7.00, uj zab 6.90—7.00, tiszai tengeri 7.30—7.35, egyéb tengeri 7.30—7.35, korpa 4.80—4.90.

A készáruvásáron buza 10—15, rozs 10, zab 10—30, tengeri 5—10 és tak. árpa 10 fillérrel olcsóbb.

Az értéktőzsdén a szinarany ára kg-ként 5160 pengő.

BUDAPESTI ÁLLATVÁSÁROK.

A csütörtöki vágómarhavásárra felhajtottak 403 vágómarhát. Eladtak élősulyban kilogramonként: ökör legjobb minőség 48—53, kivételesen 55, közép 42—46, gyenge 34—40, bika legjobb 50—54, kivételesen 56, közép 44—48, gyengébb 38—42.

Tehén legjobb 44—48, kivételesen 50, közép 38—43, gyenge 32—36, növendékmarha 36—40, kicsontoznivaló marha 17—24, Az irányzat lanyha. Csekély kereslet folytán a bikák ára 6—8, az ökrök ára 2—3 fillérrel esett.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3688 sertést. Eladtak kilogramonként könnyü sertést 68—72, közepest 75—76, kivételesen 78, nehéz sertést 78—80 fillérért. Irányzat lanyha.

HIVATALOS VALUTAARFOLYAMOK.

1 angol font 19.00—19.40, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 427.00—437.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50.

A FUGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

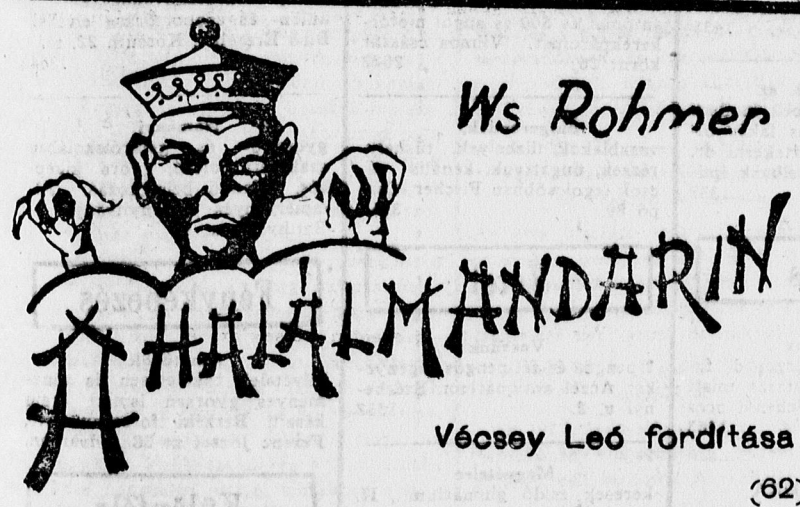

Vécsey Leó fordítása

(62)

— Valahogy feltápászkodtam, vagy talán csak álmodtam, hogy talpraállok... tudja Isten, hol végződött az álom és hol kezdődött a valóság. Uraim, önök talán azt gondolják, hogy én tegnap éjszaka megőrültem, de ahogy ott álltam, belekapaszkodva az ágy szélébe, hallottam a véremet olyan erővel lüktetni az ereimben, mint egy propeller-csavar. Nevetni kezdtem. De ez a nevetés ugy hangzott, mint valami átható fütyülés és valóságos fizikai fájdalmat okozott. S a mélységes csend mindenünnét visszaverte ezt a hangot. Azt gondoltam magamban, hogy megőrültem és mindenáron ura akartam lenni az akaratomnak... hogy legyőzzem magamban a chloral hatását, mert bizonyosra vettem hogy nagyobb adagot vettem be a kelleténél.

— A hálószobám fala kezdett hátrálni, végre ott álltam, belekapaszkodva egyamba, ami valóságos kis babaággyá törpült, mig a szobám olyan nagy volt, mint akár a Trafalgar Square. Az ablak olyan messze volt tőlem, hogy alig láthattam, de azért világosan láttam, hogy egy kinai mászik be rajta... az a szörnyü arcu kinai! És utána egy másik is, aki oly szörnyü magas volt, annyira magas, hogy amint felém jöttek — és mintha félóráig tartott volna nekik, amig áthaladtak ezen az óriássá nőtt szobán — ez a második kinai ugy tornyosodott fel előttem, mint egy ciprusfa.

— Felnéztem az arcába... rettenetes, borotvált arcába. Ó, uraim, akármilyen nagy kort érek meg, soha se fogom elfelejteni azt az arcot, amit tegnap éjszaka láttam... de vajjon tényleg láttam őt? Isten tudja! A hegyes álla, a félelmetes, széles és domboru homloka és a szemei... Egek! Azok az óriási zöld szemek!

Reszketett, mint egy lázbeteg és én jelentőségteljesen néztem Smith-re. Weymouth a bajuszát simogatta és oly furcsa volt hitetlenkedéssel és kiváncsiággal vegyes arckifejezése.

— Ugy éreztem, mintha a vérem lüktetése szétrepesztené a testemet, — folytata West. — A szoba mindegyre csak növekedett és imbolygott velem. Néha a tető olyan alacsonyra süllyedt, hogy majdnem a fejemre zuhant és a kinaiak... néha ugy gondoltam, hogy ketten vannak, máskor meg mintha huszat is láttam volna belőlük... a kinaiak törpékké váltak; a következő percben a tető olyan magasra tornyosodott, mint egy katedrális. „Lehetséges, hogy ébren vagyok? Vagy csak álmodom?" — suttogásom visszhangja elveszett a szoba láthatatlan mennyezetének homályában.

— „Igen... álmodik." Ezt a zöldszemü kinai mondta és mintha rettenetesen hosszu időbe telt volna, mig ezeket a szavakat mondotta: „De ha akarom, én valósággá változtathatom az álmokat." Ezt mondta még. Uraim, én nem hiszem, hogy mégis csak álmodhattam ezeket a különös szavakat...

— És azután rámszegezte zöld szemét... azokat az izzó, rettenetes szemeket. Nem is próbáltam mozdulni. Mintha ezek a szemek hipnotikus erővel szivták volna ki belőlem lelki erőm minden csöppjét. Zöldre változott lidércnyomásom mérhetetlenül hatalmas szobája és én ugy éreztem, hogy ez az izzó zöld szin teljesen beolvaszt magába engem is.

— Látom, mit gondolnak önök. És én a deliriumomban, — ha ugyan delirium volt ez — ugyanezt gondoltam. És most jön ennek az élménynek, — vagy a viziók — nem tudom, minek nevezzem, a leghihetetlenebb része. Láttam, amint néhány szó megered az ajkaimról! Láttam, hogy beszélek, anélkül, hogy akarnék szólni, de hallani nem tudtam a hangomat.

XXXVI. FEJEZET.

Az indiai kender.

Weymouth felügyelő felugrott a helyéről és idegesen végigmérte a szobát:

— Az öregapám sem hallott ilyet, — mordult fel indulatosan. — Azt, hogy beszél, nem látja az ember, legfeljebb tükörből. Itt pedig egyetlen tükröt sem látok!

Smith azonban közbelépett:

— Tudom, hogy efféle tapasztalatai még nem voltak, Weymouth felügyelő ur, mondta. — De mindaz, amit Norris West mond, egyáltalán nem lep meg engem. Tudom, hogy mi okozta mindezt.

Weymouth hitetlenkedve bámult rá. Ekkor már bennem is kezdett hajnalodni az igazság megismerése.

— Hogy miképen láttam én egy hangot, azt nem is próbálom megmagyarázni — folytatta Norris West —, egyszerüen csak annyit mondok, hogy láttam. És tudtam, hogy ezzel elárultam magam... ezzel, amit mondtam.

— Maga kimondta a kombinált zár titkát! — kiáltotta hirtelen Smith.

— Ugyan! — dörmögött Weymouth.

De West rekedten folytatta:

— A teljes eszméletlenség előtt egy név villant meg a szemeim előtt: „Bayard Taylor."

Félbeszakitottam West-et.

— Már értem! — kiáltottam. — Értem! Éppen most ötlött nekem is eszembe egy név, Mr. West... még pedig a francia Moreau neve!

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. ● Telefon: 32-12.

Betöltendő állás

Bevezetett
ügynököt fixxel és jutalékkal felvesz Breuer papirnagykereskedő Bádogos ucca. 1447

Cipészsegédet,
elsőrendü férfi munkást felveszek. Orosz, Hunyadi 15. 1451

Biztositási üzletszerzőket
magas jutalékkal és fix javadalmazással is azonnal alkalmazunk. Cim a kiadóban. 1455

Cipészsegédek
Piac ucca 9. cipőüzemben felvétetnek. 1449

Igazolványos
rikkancsokat fizetéssel felveszünk Független Ujság kiadóhivatala, Piac 49. 10089

Kisujszálláson
a Nemzeti Vendéglő Szállodában ügyes megfelelő pincért keresek elszámolásra. 150—200 pengő óvadékkal, lehetőleg nős ember legyen az illető, kinek felesége konyhát vezetni tud, csak személyesen tárgyalok. 1450

Füszerszakmában
teljesen jártas és jólbevezetett ügynök felvételtik Dégenfeld tér 7. 1448

Megfelelő
ismeretkörrel és összeköttetésekkel rendelkező urakat és hölgyeket uj biztositási üzletág részére üzletszerzői minőségben alkalmazunk. Cim a kiadóban. 1454

Egy
uri és egy női fodrászsegéd felvétetik. Kinizsi 49. Mészáros. 1444

Ingatlan

Hét hold
tanyásbirtok bérbeadó. Kényszerkölcsönt veszek. Miklós u. 13. 1432

Kétszobás
lakás gyümölcsössel, szőlővel eladó. Márton Kálmán 34. 1405

Piac
uccán nagytelkü ház olcsón eladó. Értekezni dr. Rónay Dezső ügyvédnél, Piac 89. 2417

Központi
egyetem előtti téren villatelek olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2226

Eladó
a Bocskay-kertben 4 és fél kat. hold föld, amelyből 20000 négyszögöl szőlővel van beültetve, egészben vagy parcellákban eladó. Az ingatlanon 2 szobából s üvegezett verandából álló, télen is lakható ház van. Érdeklődni lehet a Debrecni Első Takarékpénztárnál. A/1

Kétszobás
lakás gyümölcsössel, szőlővel eladó. Márton Kálmán 34. 1405

Üzletek

Kiadó
Simonffy ucca 5. szám alatti papirüzlethelyiség novemberre. p, szo, v, k, sz, cs 1443

Trafik
átadó vidéki városban hadigondozottnak. Bujdosó ucca 4. Fényes. 2627

Kiadó lakás

Uccai
butorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. József kir. herceg ucca 36. 1453

Szent Anna 35.
Kétszobás (parkettás) fürdőszobás urilakás kiadó. Dr. Sebestyénnél. 1335

Erkélyes
elegánsan butorozott szoba olcsón kiadó. Dr. Brüllnél, Piac ucca 26. 556

Különbejáratu
butorozott szoba parkirozott udvarban azonnal kiadó (fürdőzésnek is). Rákóczi ucca 35. szám. 1428

Különbejáratu
kényelmesen berendezett szoba egy-két személy részére kiadó. Piac ucca 58. I. em. 17. 1113

Teljesen
különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Nagyon szép udvarban. Ehrenfeld Benő Péterfia u. 48. hátul az udvarban, keresztépület. 73

Csinosan
butorozott különbejáratu uccai szoba kiadó. Széchenyi ucca 12., uccai lakás. 1066

Háromszobás
uccai lakás azonnal, 3 szobás udvari november 1-re kiadó. — Arany János 30. 2618

Motorkerékpár
oldalkocsival, pótkerékkel 1000-es kevest használt kitünő állapotban levő teljes felszereléssel és 500-as oldalkocsival teljesen üzemképes eladó. Cim a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. A/5.

Kiadó
modern hat- és négyszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 2161

Háromszobás
uccai s négyszobás kertes komfortos lakás kiadó. Szent Anna 29. 2600

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Központban
különbejáratu butorozott szoba egy, esetleg két személy részére kiadó. Cim: Kossuth u. 2., trafik. 2615

Uccai
szoba előszobával, udvari szoba, előszoba mellékhelyiségekkel, meg butorozott szoba is tizenötre kiadó. Csokonai 15. 1435

Piac ucca 58. sz.
bérházban többrendbeli modern két- é sháromszobás lakás olcsó bérért kiadó. Értekezni dr. Hegedüs ügyvéd Hitelbank épület. 1337

Eladás

Géplakatos
szerszámok, vaseztergapad, furógép, gyalugép elutazás miatt sürgősen eladó, Széchenyi ucca 50. 1363

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Modern
ebédlő és háló elutazás miatt eladó. Vendég u. 2. 1362

Olcsó tüzifa.
Nyári főzésre igen alkalmas tüzifa, amíg a készlet tart, mázsánként 2 P 80 fillérért ismét kapható. Olcsó áron kapható kőris-, bükk-, tölgy-, gyertyán- és akácfa hasábban és felvágva Erdélyi tüzifa- -és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. Telefon: 32-31. 2217k.

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenfántcsont és borostyán szopókával, történelmi becsü, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Uj tégla
nagyobb mennyiségben is és egyéb épitési anyagok, gömbfák, pallódeszkák, gépek, szerszámok, traktor hat pótkocsival jutányosan eladók. Egyetem központi épület épitési irodánál. Telefon 24-00. 2612

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó. Apaffy ucca 20. 1900

Feles
cselló eladó. Nyil ucca 15. 2608

Sürgősen
eladom nagyteljesitményü kisfogyasztásu prima márkáju autómat és 500-as angol motorkerékpáromat. Vilmos császár körut 26. 2622

Singerendák,
vasablakok, tüzhelyek, tüzhelyrészek, dugattyuk, kanális rácsok legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

Vétel

Veszünk
1 pengős és fél pengős regényeket Aczél antiquárium, Széchenyi u. 2. 1352

Megvételre
keresek zsidó gimnázium II. osztályu könyvet. Cim a kiadóban. 1061

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Galambot,
1 darab barna török, 3 darab tiszta fehér angolbegyes nőstény galambot veszek. Csak szép, nagy példányokat. Rákóczi ucca 50., balra 3. ajtó.

Cserépkályhát,
jó állapotban lévőt megvételre keresek. Cimet ármegjelöléssel „Cserépkályha" jeligére Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérek. A-3

Gyermekfürdőkádat
jó állapotban lévőt megvételre keresek. Telefon 24-45. 1440

Pénz

Pénzt
házra, földre folyósittatok, 121 holdas birtok 6000 pengővel megvehető. Kényszer-, hadikölcsönt veszek. Mandel, József királyi herceg ucca 44. 1452

Kényszerkölcsönkötvényt
legmagasabb napi áron vesz Balázs Bankiroda, Piac 89. 1420

Oktatás

Iparmüvésznövendékeket
külön- és csoportórára elvállal Biró Erzsébet, Kossuth 22. sz. 1364

Naményi
gyorsirő- és gépiróiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyány u. 9.

Fényképezés

Amatőrök
felvételeit tökéletesen és tüneményes gyorsan ismert árain készíti Berzéki fotoszaküzlete, Ferenc József ut 38., udvarban.

Különféle

Párezer pengővel
közreműködő társat keresek jó üzlethez. Boldogfalva u. 3. 1446

Pauló
vésnök és bélyegzőkészitő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855k

Cséplést
vállalok elevátorral. Erzsébet ut 33. Ugyanott gerendák eladók.

Autóját,
traktorját, motorkerékpárját javittassa Postariknál, Nyil ucca 15. 2609

Apróhirdetését 2 lapban, 10 szóig 50 fillérért közöljük. Debreceni Független Ujság Debreceni Ujság.

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Ferenc József ut 49.